

# INFORMÁTOR

## ČESKÁ SLÉVÁRENSKÁ SPOLEČNOST

Divadelní 6  
P. O. Box 134  
657 34 Brno

Telefon, fax: 542 214 481  
Mobil: 603 342 176  
E-mail: [slevarenska@volny.cz](mailto:slevarenska@volny.cz)  
[www.slevarenska.cz](http://www.slevarenska.cz)

Zodpovídá:  
Mgr. František Urbánek  
tajemník

Červenec 2009

Číslo 57

## V O L B Y

### do nejvyšších orgánů České slévárenské společnosti

Vážení členové České slévárenské společnosti,

v blízké době skončí dvouleté funkční období členů nejvyšších orgánů České slévárenské společnosti – výkonného výboru a dozorčí rady. V souladu se stanovami ČSS předseda Ing. Jan Šlajs svolává volební valnou hromadu ČSS na **26. 10. 2009**. Pro tento účel je rezervován konferenční sál Technického muzea Brno, Purkyňova 105. Kandidáty do výkonného výboru a dozorčí rady navrhuji členové ČSS na přiloženém formuláři **NÁVRH KANDIDÁTA**. Kandidát může navrhnout i sám sebe. Návrh kandidáta s udáním plného jména, adresy, telefonního čísla, elektronické adresy, případně pracovní funkce, musí obsahovat také podpis a vyjádření navrženého, že s kandidaturou souhlasí, a v případě jeho zvolení, že přijme svou funkci. Je třeba připojit stručnou charakteristiku navrhovaného a určit, zda kandiduje do výkonného výboru nebo dozorčí rady.

Návrhy kandidátů přijímá sekretariát ČSS do **11. 9. 2009**. Tento termín je závazný a na později doručené návrhy nebude brán zřetel. Pozvánka s podrobným programem volební valné hromady, seznamem kandidátů a pokyny k přímé i korespondenční volbě budou součástí následujícího INFORMÁTORu č. 58.

---

#### © Česká slévárenská společnost

*Všechny informace obsažené v tomto bulletinu jsou chráněny autorským právem. S výjimkou případů, které zákon připouští, je využití bez svolení vydavatele trestné. To platí především pro přetisk, rozmnožování, překlady, kopírování na mikrofilm, ukládání a zpracování v počítačových systémech.*

## 7. ZASEDÁNÍ VÝKONNÉHO VÝBORU ČSS

7. zasedání VV ČSS se uskutečnilo 26. 3. 2009 na VUT Brno, Technická 2, za účasti 7 členů VV, všech 3 členů dozorčí rady a 3 hostů. 8 členů VV a 1 host svoji neúčast řádně omluvili. Předseda ČSS Ing. Šlajs přivítal přítomné a ujal se řízení zasedání podle programu uvedeného v pozvánkách. Při kontrole úkolů z předchozích zasedání VV předseda ČSS Ing. Šlajs konstatoval, že všechny dříve uložené úkoly byly splněny a z posledního zápisu ze 6. zasedání VV žádné nové nevypluly. Po zprávě o činnosti sekretariátu ČSS, kterou přednesl tajemník ČSS Mgr. Urbánek, VV projednal tyto body:

### **1. Informace o jednání zástupců firmy DIREKTA Group, s.r.o. se zástupci Svazu sléváren ČR a ČSS o vstupu těchto organizací do Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost**

Ing. Musilová informovala o tom, že MPSV ČR vyhlásilo Výzvu k předkládání žádostí o finanční podporu v rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Operační program byl vyvolán členy Svazu průmyslu ČR, tj. v daném případě Svazem sléváren ČR. Podle předpokládaného projektu by Svaz sléváren ČR (zastoupen Ing. Hlavinkou) byl hlavním kontraktorem se dvěma spolupracovníky – supervisorem (firma DIREKTA Group, s.r.o. – zastoupena Ing. Kokoškou) a subkontraktorem (ČSS – zastoupena Ing. Šlajsem). Svaz sléváren ČR by tedy zajišťoval technickou stránku plnění projektu a ve spolupráci se svými členy (slévárnami) i frekventanty školení, ČSS pak jeho obsahovou náplň (zpracování metodiky, zajištění okruhu školitelů a expertů pro školení, učební osnovy, učební texty (videoprogramy), systém vyučování, vlastní výuku, monitorovací zprávy apod.). Svaz sléváren ČR ve spolupráci s ČSS tento grantový projekt zpracoval a 13. 3. 2009 podal, nyní se čeká na výsledky vyhodnocení projektové žádosti. Předpokládaný termín odpovědi je červen 2009. Projekt je nastaven tak, že zahájení by mělo být 1. 10. 2009 a konec 30. 9. 2012. V říjnu 2009 budou vypsána výběrová řízení na zajištění výuky (v rámci kurzů) a tematických workshopů. Výuka bude probíhat od ledna 2010 do prosince 2011 v 5 regionech ČR, bližší informace budou uveřejněny ve specifikaci výběrových řízení, která ještě vypsána nebyla. Tematické okruhy školení byly rozděleny do tří typů:

- a) obecné dovednosti
- b) obecně-odborné dovednosti
- c) odborné dovednosti
  - pracovník pískového hospodářství
  - modelář
  - mistr
  - dělník
  - technolog
  - obchodník
  - tavič

### **2. Zpráva o hospodaření ČSS v roce 2008 (Mgr. Urbánek)**

Tajemník ČSS Mgr. Urbánek předložil VV zprávu o hospodaření ČSS v roce 2008. Příjmy dosáhly částky Kč 2.281.092,50 (v rozpočtu plánováno Kč 1.950.000,-), výdaje Kč 2.096.722,90 (v rozpočtu plánováno Kč 1.950.000,-). Výsledek hospodaření je tedy kladný a představuje částku Kč 184.369,60. Jednotlivé položky v porovnání s plánovaným rozpočtem nevykazují žádné významné disproporce s výjimkou výdajů za tematické zájezdy, kde je částka Kč 212.082,-, kterou OK pro formovací materiály použila na úhradu tematického zájezdu do Velké Británie. V příjmech se projevila v rozpočtu neplánovaná částka Kč 238.569,80 jako finanční přebytek z řešení projektu OVOTRAIN. VV vzal zprávu o hospodaření ČSS za rok 2008 na vědomí.

## 7. ZASEDÁNÍ VÝKONNÉHO VÝBORU ČSS

### 3. Vyhodnocení soutěže o nejlepší studentskou práci za rok 2008 (doc. Šenberger)

Za omluveného předsedu hodnotitelské komise doc. Šenbergera referoval člen komise Ing. Hampl. Uvedl, že vyhodnocení soutěže je připraveno a bude dodáno sekretariátu ČSS do týdne. Schválení výsledků soutěže proběhne korespondenčně, příp. na zasedání VV ČSS ještě před WTF, kde budou tyto výsledky oficiálně vyhlášeny. Hodnotitelská komise poté předložila sekretariátu ČSS vyhodnocení 8 přihlášených diplomových a 4 bakalářských prací v tomto pořadí:

#### **Diplomové práce:**

1. Tomek, L.: Interakce tekutého kovu s formovací směsí
2. Tůmová, V.: Pojivové systémy na bázi aluminasilikátů
3. Makalouš, J.: Vliv filtrů na plnění formy při odlévání slitin hliníku  
Machuta, J.: Posouzení plynatosti vybraných slévárenských směsí (TU Liberec)

#### **Bakalářské práce:**

1. Kopčil, J.: Zhotovení bronzové plastiky s motivem zvonu podle vlastního návrhu

#### **Mimo soutěž za rozvoj uměleckého slévárenství:**

Hřebíček, P.: Ověřování původních technologií pro výrobu uměleckých odlitků

Výkonný výbor ČSS poté korespondenčním způsobem toto vyhodnocení schválil včetně finančních odměn vítězům soutěže v následující výši:

|               |          |
|---------------|----------|
| Tomek, L.:    | 3.000,-- |
| Tůmová, V.:   | 2.000,-- |
| Makalouš, J.: | 1.000,-- |
| Machuta, J.:  | 1.000,-- |
| Kopčil, J.:   | 1.500,-- |
| Hřebíček, P.: | 1.500,-- |

### 4. Různé

- Tajemník ČSS Mgr. Urbánek informoval VV o mezinárodních veletrzích strojírenských technologií FOR INDUSTRY, povrchových úprav a finálních technologií FOR SURFACE, nakládání s odpady, recyklace, průmyslové a komunální ekologie FOR WASTE a potravinářských, obalových a tiskařských technologií FOR 3P ve dnech 15. – 17. 4. 2009 v Pražském veletržním areálu Letňany. Odborným garantem těchto veletrhů je ČSVTS Praha.
- Předseda ČSS Ing. Šlajs informoval o současné ekonomické situaci ve slévárnách podle skutečnosti zveřejněné na zasedání OK ekonomické 18. 3. 2009 ve Zlíně.
- Předseda ČSS Ing. Šlajs informoval o ukončení statistického šetření sléváren na úrovni MPO ČR. Proto navrhuje, aby se těmto aktivitám věnovala OK ekonomická, se kterou je ochoten v tomto směru spolupracovat.

## DOVOLENÁ TAJEMNÍKA ČSS

Tajemník ČSS upozorňuje na termín čerpání své řádné dovolené v době

**od 1. do 15. 9. 2009.**

V této době bude činnost sekretariátu omezena jen na příjem poštovních zásilek.

## SLÉVÁRENSKÉ AKCE V ROCE 2009

- Srpen:** **230. zasedání OV Královéhradeckého a Pardubického kraje**  
26. 8. 2009, Hradec Králové (bližší informace: [лана.и@slevarna.cz](mailto:лана.и@slevarna.cz))
- Září:** **49. slovinské slévárenské dny**  
9. – 11. 9. 2009, Portorož, Slovinsko (bližší informace: [www.drustvo-livarjev.si](http://www.drustvo-livarjev.si))
- 121. zasedání OK pro tavení oceli na odlitky**  
16. 9. 2009, Svratka (bližší informace: [jarmila.mala@zdas.cz](mailto:jarmila.mala@zdas.cz))
- XIX. celostátní školení tavičů a mistrů oboru elektrooceli a litiny s kuličkovým grafitem**  
17. – 18. 9. 2009, Svratka (bližší informace: [jarmila.mala@zdas.cz](mailto:jarmila.mala@zdas.cz))
- 231. zasedání OV Královéhradeckého a Pardubického kraje**  
23. 9. 2009, Nové Ransko (bližší informace: [лана.и@slevarna.cz](mailto:лана.и@slevarna.cz))
- 34. zasedání OK ekonomické**  
29. – 30. 9. 2009, Slévárna VSS, a.s., Košice (bližší informace: [vaclav.kafka@iol.cz](mailto:vaclav.kafka@iol.cz))
- Říjen:** **Zasedání OK pro lití pod tlakem**  
13. – 14. 10. 2009, Chomutov (bližší informace: [ivan.smutny@volny.cz](mailto:ivan.smutny@volny.cz))
- 232. zasedání OV Královéhradeckého a Pardubického kraje**  
14. 10. 2009, Hradec Králové (bližší informace: [лана.и@slevarna.cz](mailto:лана.и@slevarna.cz))
- Volební valná hromada České slévárenské společnosti**  
26. 10. 2009, Technické muzeum Brno (bližší informace: [slevarenska@volny.cz](mailto:slevarenska@volny.cz))
- Listopad:** **22. zasedání Podskupiny pro bentonitové formovací směsi**  
3. – 4. 11. 2009, Roudnice nad Labem (bližší informace: [alois.neudert@ask-chemicals.cz](mailto:alois.neudert@ask-chemicals.cz))
- 17. seminář Ekologie a slévárenství**  
11. – 12. 11. 2009, Hradec Králové (bližší informace: [лана.и@slevarna.cz](mailto:лана.и@slevarna.cz))
- Prosinec:** **122. zasedání OK pro tavení oceli na odlitky**  
3. – 4. 12. 2009, Svratka (bližší informace: [jarmila.mala@zdas.cz](mailto:jarmila.mala@zdas.cz))
- 233. zasedání OV Královéhradeckého a Pardubického kraje**  
9. 12. 2009, Hradec Králové (bližší informace: [лана.и@slevarna.cz](mailto:лана.и@slevarna.cz))

Vydavatel Informátoru neodpovídá za případné pozdější změny.

## 69. SVĚTOVÝ SLÉVÁRENSKÝ KONGRES 2010

69. SSK se uskuteční v říjnu 2010 v Hangzhou v Číně, bližší informace na [www.wfc2010.com](http://www.wfc2010.com). Předseda organizačního výboru 69. SSK vyzval ČSS k podávání přihlášek přednášek na tento kongres. Abstrakt přednášky v rozsahu do 500 slov ve formátu Microsoft Word, Arial, font 12, řádkování 2, je nutné zaslat kongresovému sekretariátu do 30. 9. 2009 mailem na adresu [paper@wfc2010.com](mailto:paper@wfc2010.com), celý text přednášky do 31. 1. 2010 na adresu sekretariátu kongresu:

**17 South Yunfeng Street, Tiexi District, Shenyang 110022, P.R. China**

Předepsané pokyny k úpravě a rozsahu textu přednášky jsou k dispozici na sekretariátě ČSS.

## ODBORNÁ KOMISE EKONOMICKÁ PŘI ČSS

Odborná komise ekonomická při ČSS se sešla na svém 33. zasedání ve Slévárně Beskyd, s.r.o., ve Frýdlantu nad Ostravicí dne 16. června 2009. Je pozoruhodné, že v době silné hospodářské krize se naše komise sešla ve slévárně, jejíž současná výroba prakticky odpovídá její projektované kapacitě. Ale věnujme se událostem chronologicky.

Účastníky zasedání přivítal generální ředitel Slévárny Beskyd, s.r.o., Ing. Vladimír Rojíček a ekonomický ředitel Dušan Alač. Za pozornost stojí, že slévárnu si 1. 3. 1993 odkoupil management (pět majitelů). Slévárna Beskyd je pokračovatelem původního s. p. Norma.

Vyrábí cca 7000 t odlitků, 75 % z litiny s lupínkovým grafitem a 25 % z litiny s kuličkovým grafitem. Celkový počet pracovníků se pohybuje okolo 150. Tekutý kov se připravuje na dvou šestitunových elektrických indukčních pecích na síťovou frekvenci. Slévárna je vybavena formovací linkou DISAMATIC. Výkon linky je 250 forem/hod. Formování se provádí do jednotné bentonitové směsi bez přísady lesklého uhlíku (úspora nákladů).

Slévárna je rovněž vybavena speciálními zařízeními pro úpravu vsázky. Je tam instalován pakovací lis, nůžky a k úpravě kusovosti vsázky s větší tloušťkou stěny našla uplatnění plazmová dělička. Investice vložené do zmíněných zařízení umožňují nakup levnějšího neupraveného kovového odpadu. Od r. 1993 se ve slévárně taví pouze syntetická litina (nepoužívá se žádné surové železo ve vsázce, která je tvořena pouze ocelovým odpadem, vratným materiálem a nauhličovadlem). To znamená další úsporu nákladů. Grafitizační očkování se provádí kontinuálně plněným profilem (FeSi) na licím zařízení formovací linky DISAMATIC. Modifikační zpracování taveniny při výrobě LKG se také zajišťuje plněným profilem (FeSiMg). Podavače plněných profilů vyrábí vlastní středisko údržby slévárny.

Slévárna exportuje cca 70 % hotových odlitků. Krize ji prakticky nepostihla – pouze ze čtyřsměnného provozu přešla na třísměnný. Za pozornost jistě stojí skutečnost, že společnost nemá zavedenou funkci metalurga (má odpovídajícím způsobem vyškolené taviče), technologa, ekologa a bezpečnostního technika. Práce tohoto druhu zajišťují majitelé (ředitel, ekonom, atd.). Slévárna nemá také zavedené ISO normy. Na druhé straně jsme ve slévárně viděli sedm zahraničních umělců, kteří se na náklady slévárny připravovali na 10. sympozium uměleckého smaltu ve Frýdlantu nad Ostravicí. Je třeba dodat, že v této slévárně je skutečně vidět enormní úsilí majitelů a techniků, s jakým pracují od dob privatizace slévárny, a také vzácná koordinace jejich pracovní činnosti.

Přístup slévárny se skutečně odlišuje od běžné praxe českých sléváren. Kupříkladu reklamace odlitků (která je velice nízká, cca 0,5 %) se řeší prakticky bez dalšího jednání dodávkou nového kusu. Dále při změně kurzu € vůči Kč snížila slévárna odběrateli cenu dodávaných odlitků o 3 %. Jak vidíme, i tyto přístupy přispívají k tomu, že v současné době má slévárna plně vytíženou výrobní kapacitu. Ale nyní již k vlastnímu zasedání OK ekonomické.

Vlastní jednání probíhalo v nově zřízeném hotelu Hamr v Ostravici. Velice příjemným bylo přivítání účastníků zasedání místostarostou města Frýdlant, Ing. Bohumilem Dolanským.

Nosným tématem zasedání byla samozřejmě hospodářská krize. Účastníci si vyměnili stanoviska formou „kolečka“. Vesměs lze říci, že slévárny (až na vzácné výjimky) jsou zaplněny pod polovinu své kapacity. U většiny se blíží jejich využití asi 40%. Účastníci následně prezentovali možná opatření ke zmírnění negativních dopadů na ekonomiku sléváren. Kapacitní disproporce se řeší snížením aktivního pracovního fondu (placenými prostoji) a snížením fondu pracovní doby vesměs na 30 hodinový pracovní týden. Dále postupným snižováním stavu zaměstnanců. Mezi aktivní se řadí kvalitní a rychlé nabídkové řízení. Dále se zavádí souhrn opatření, která mají za následek redukcí nákladové spotřeby.

## OK EKONOMICKÁ PŘI ČSS – POKRAČOVÁNÍ

Mezi pozoruhodné body programu patřila úvaha o možnosti zvýšení výroby tekutého kovu na indukčních pecích. Do tohoto bloku patřila prezentace firmy vyrábějící indukční kelímkové pece EGAS – E. Sezgin. Následovalo vystoupení doc. Ing. Jaroslava Šenbergera, CSc., který se zaměřil na ekonomické faktory, jež umožní náhradu stávající kupolové pece, elektrické obloukové pece a provozované nízkofrekvenční indukční pece novým moderním agregátem s indukčním ohřevem (detailní materiál byl součástí zápisu).

Na ekonomickou tematiku se zaměřil také Ing. Vlastimil Fišer, který se věnoval možnosti snižování nákladů při výrobě slitin železa aplikací nových technologií nauhličování.

Informace o současných aktivitách Svazu sléváren ČR podal Ing. Josef Hlavinka. Mimo jiné informoval o podané žádosti na projekt vzdělávání s podporou Evropských fondů. Zde jsou nemalé možnosti jak „odlehčit“ osobním nákladům ve slévárnách. Účastníci jednání obdrželi spolu se zápisem také podrobné návody k využití vzdělávacích aktivit v době hospodářské krize. Velkou pozornost věnuje Svaz sléváren ČR také tvorbě ekologické legislativy (IPPC, REACH). Informace z České slévárenské společnosti směřovaly k nedávnému úspěšnému pořádání Světového technického fóra a společně probíhajících 46. slévárenských dnů<sup>®</sup>, které přednesl předseda ČSS Ing. Jan Šlajs.

O probíhajícím úsilí založení Odborné komise ekonomické při stávajícím Svazu kováren a sléváren na Slovensku informoval Ing. Ján Šofranko ze slévárny VSS, a.s., Košice. O zpracování nákladovosti tekuté fáze – úvodní analýza (výběr 30 – 40 taveb) ve slévárnách, referoval Ing. Václav Figala. Současný stav řešení „PROJEKTU X“ zaměřený na nákladovost přípravy formy popsala Bc. Kamila Otáhalová. Jako velice zajímavý příspěvek se ukázalo vystoupení doktorandky Mgr. Petry Sysalové zaměřené na železářství v oblasti Frýdlantska.

Závěrečná část 33. zasedání OK ekonomické se vrátila k problematice probíhající hospodářské krize. Na 32. zasedání této komise v březnu 2009 v Kostelci se účastníci zaměřili v šesti pracovních skupinách na pojmenování hlavních opatření omezujících dopady hospodářské krize na slévárny. Úkolem stejných pracovních skupin v hotelu Hamr dne 16. června 2009 bylo posouzení účinnosti dříve vytýčených opatření. Účastníci kriticky posoudili své původní návrhy a podle konkrétní praxe je se zdůvodněním buď potvrdili, upravili nebo změnili. Lze říci, že tato část byla skutečně velice kreativní a všech 39 slevačů bylo do tohoto procesu plně vtaženo. Mluvčí pracovních skupin následně stanoviska „svých“ týmů před plénem obhajovali. Poté přítomní členové OK ekonomické ocenili (každý mohl udělit pět bodů) pojmenované náměty pracovních skupin. Opět i v tomto případě všichni účastníci jednání obdrželi jak doslovný záznam zdůvodnění mluvčích k vytčeným opatřením, tak i soupis všech návrhů a pochopitelně i jejich bodové ohodnocení. Tento rozsáhlý materiál o 12 stranách, stejně jako celý brainwriting, připravil kolektiv doktorandů a studentů pod vedením Ing. Veroniky Nykodýmové.

Příští 34. zasedání ekonomické komise se plánuje na 29. 9. a 30. 9. 2009 ve Slévárně VSS, a.s., v Košicích na Slovensku. Opět se budeme vracet k průběhu hospodářské krize.

I v hotelu Hamr nemohl chybět společenský večer. Ten byl uveden blahopřáním účastníků Ing. Zdeněku Královi, CSc., k jeho šedesátým narozeninám. Oslavenec se ukázal, že rozumí nejen slévárenskému řemeslu, ale také pěkně hraje na varhánky a zná řadu pěkných lidových písniček.

Jsme přesvědčeni, že přes těžké období probíhající hospodářské krize v našich slévárnách účastníci odjížděli spokojeni s pocitem vděčnosti k vedení slévárny Beskyd Frýdlant s.r.o. za umožnění návštěvy a vzornou organizací exkurze.

**doc. Ing. Václav Kafka, CSc.**  
**předseda OK ekonomické**

## N Á V R H K A N D I D Á T A

Pro volby do vrcholových orgánů České slévárenské společnosti na funkční období 2009 – 2011 navrhuji:

Jméno, příjmení, tituly: .....

Adresa: .....

Telefonní číslo: .....

E-mail: .....

Zaměstnavatel: .....

Funkce v zaměstnání: .....

Kandidát (označte křížkem):      do výkonného výboru ČSS     

do dozorčí rady ČSS     

Stručná charakteristika: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Podpis kandidáta vyjadřující souhlas s přijetím funkce: .....

